

Conjunctuurbericht

Centraal Bureau voor de Statistiek

mei 2002

- **Algemeen: economie stagneert**
- **Economische groei 1e kwartaal 2002: 0,0%**
- **Werkloosheid: eerste stijging in acht jaar**

Algemeen

De Nederlandse economie stagneert. De voorgaande kwartalen was er al nauwelijks groei, maar in het eerste kwartaal van dit jaar is de economische groei op nul uitgekomen. Vooralsnog zijn er geen signalen die wijzen op een breed herstel. Positief is weliswaar dat de productiedaling in de industrie afvlakt en de orderpositie is verbeterd. Een lichtpuntje is ook dat de consumptie nog steeds toeneemt, al blijft het groeicijfer bescheiden. Daar staat tegenover dat het producentenvertrouwen van industriële ondernemers in april iets is teruggevallen. De daling van het consumentenvertrouwen houdt aan, in mei is de vertrouwensindex drie punten lager dan in april. De inflatie is in april niet verder gedaald maar gelijk gebleven. Tot slot heeft de economische tegenwind nu ook het werkloosheidscijfer opgestuwd. Voor het eerst in acht jaar is het aantal werklozen toegenomen.

Economische groei

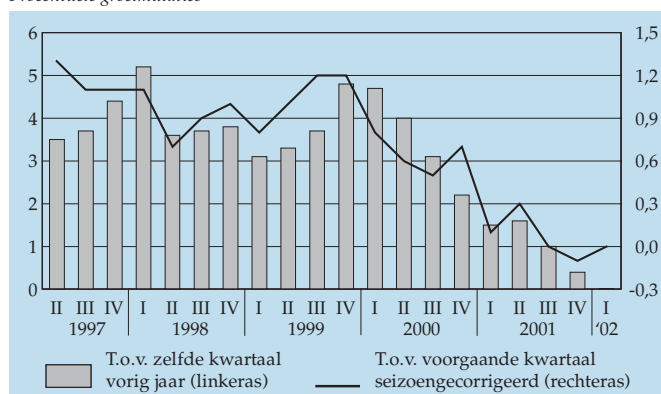
Volgens een eerste raming is de economie van Nederland in het eerste kwartaal van 2002 niet gegroeid. Het volume van het bruto binnenlands product (BBP) is even groot als het volume in het eerste kwartaal van 2001. Het groeicijfer van 0,0% is het laagste sinds begin 1993. In de loop van 2001 is de economische groei al teruggelopen van 1,5% in het eerste naar 0,4% in het vierde kwartaal. Aan de aanbodkant van de economie gaat de stagnerende productie samen met een dalende invoer. In het eerste kwartaal is het volume van de invoer van goederen en diensten 4,4% lager dan in dezelfde periode van vorig jaar. Dit is een voortzetting van de daling die in het vierde kwartaal van 2001 is gestart. Aan de bestedingskant van de economie zijn de investeringen in vaste activa in het eerste kwartaal 1,1% lager dan een jaar geleden. De teruggang zit vooral bij de investeringen in computers, vrachtauto's en vliegtuigen. De investeringen in infrastructuur, veelal gefinancierd door de overheid, zijn wel duidelijk toegenomen. Bij de consumptieve bestedingen, is de volumegroei in het eerste kwartaal uitgekomen op 1,5%. De consumptie van huishoudens neemt met 1,3% toe, wat ongeveer gelijk is aan de gemiddelde groei in 2001. De stijging van de overheidsconsumptie met 2,1% is lager dan het gemiddelde van 3,4% in 2001. Tot slot laat de uitvoer van goederen en diensten in het eerste kwartaal van 2002 een volumedaling van -3,4% zien. Dit heeft onder meer te maken met de gevolgen van de wereldwijde verslechtering van het economisch klimaat.

Werkloosheid

De geregisteerde werkloosheid is de afgelopen maanden gestegen. In de maanden februari-april van dit jaar waren er gemiddeld 167 duizend geregisteerde werklozen. Dat zijn er zesduizend meer dan in de maanden januari-maart. Vanwege seizoeneffecten is echter een daling van het aantal werklozen met zo'n twaalfduizend gebruikelijk. Na verwijdering van de seizoeneffecten komt het nieuwste werkloosheidscijfer dan ook 18 duizend hoger uit dan het vorige driemaandsgemiddelde. Vergeleken met dezelfde periode een jaar geleden is het aantal werklozen nu 12 duizend hoger. Dit is de eerste toename in acht jaar. Vanaf 1994 is de werkloosheid onafgebroken gedaald totdat de daling in het voorjaar van 2001 tot stilstand kwam. Sindsdien schommelden de werkloosheidscijfers rond de 135 duizend maar bleven nog steeds lager dan een jaar eerder. Nu is er sprake van oplopende werkloosheidscijfers.

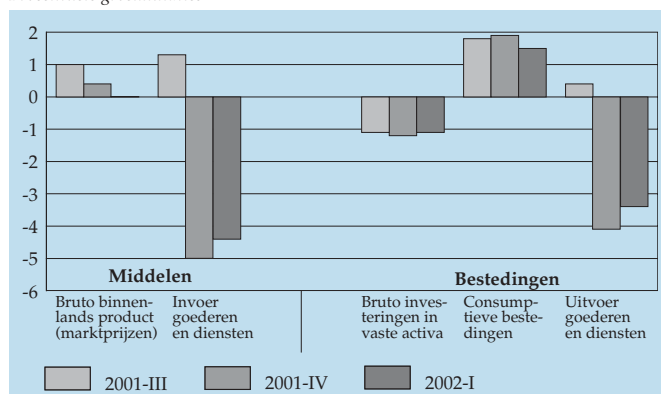
Bruto binnenlands product (volume)

Procentuele groeiomutaties

Middelen en bestedingen (volume)

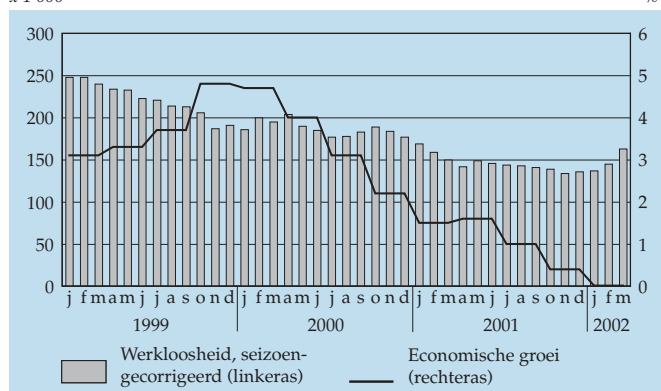
Procentuele groeiomutaties

Geregisteerde werkloosheid en economische groei

x 1 000

%

Kerngegevens recente ontwikkelingen

Procentuele mutaties t.o.v. dezelfde periode het jaar daarvoor, tenzij anders aangegeven

	1995/99 gemidd.	2000	2001	2001			2002				
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	jan.	febr.	maart	april
Economische kernvariabelen (volume)											
Bruto binnenlands product	3,4	3,5	1,1	1,6	1,0	0,4	0,0	-	-	-	-
Invoer goederen en diensten	7,2	9,4	0,9	1,8	1,3	-5,0	-4,4	-	-	-	-
Consumptie	3,1	3,2	1,9	2,2	1,8	1,9	1,5	-	-	-	-
Overheid	2,0	1,9	3,4	3,6	3,2	3,3	2,1	-	-	-	-
Gezinnen	3,7	3,8	1,2	1,5	1,1	1,3	1,3	-	-	-	-
w.o. Individuele consumptie binnenland	-	3,5	1,8	2,1	1,6	1,8	1,5	1,9	1,6	1,1	-
w.v. Voedings- en genotmiddelen	1,5	1,2	-0,4	-1,8	-2,4	0,5	0,3	1,4	-0,3	-0,2	-
Duurzame consumptiegoederen	5,6	5,4	-0,1	0,5	1,7	0,9	1,5	3,6	1,9	-0,7	-
Overige goederen	-	2,1	2,5	2,2	2,4	3,5	0,8	0,2	1,5	0,7	-
Diensten	-	3,6	2,6	3,3	2,3	2,0	1,9	1,9	2,0	2,0	-
Bruto investeringen in vaste activa	5,9	3,8	-1,1	-1,8	-1,1	-1,2	-1,1	-	-	-	-
Bedrijven	6,3	3,1	-2,1	-2,7	-2,8	-2,2	-2,2	-	-	-	-
Overheid	4,2	8,1	5,1	3,8	8,1	4,5	5,7	-	-	-	-
Uitvoer goederen en diensten	6,6	9,5	0,9	2,4	0,4	-4,1	-3,4	-	-	-	-
Productie (volume)											
Delfstoffenwinning	-0,3	-2,1	5,7	5,8	9,5	8,6	-	-0,7	-4,4	-1,3	-
Industrie	2,4	4,7	-1,0	0,7	-2,0	-3,2	-2,3	-3,6	-4,0	-2,0	-
Energie- en waterleidingbedrijven	1,5	1,6	1,0	1,3	0,3	1,1	-	-1,0	0,0	-0,1	-
Bouwnijverheid	1,7	3,2	0,9	-0,6	3,3	2,0	1,6	-	-	-	-
Prijzen											
Consumentenprijsindex	2,1	2,6	4,5	4,7	4,6	4,3	3,8	4,0	3,8	3,6	3,6
Productenprijzen industrie afzet	1,0	11,6	1,4	4,8	-0,3	-4,9	-3,9	-3,5	-4,2	-3,9	-
Productenprijzen industrie verbruik	1,1	19,4	0,0	5,6	-2,2	-9,7	-6,0	-6,1	-7,4	-4,4	-
Aardolie, North Sea Brent (in \$ per barrel)	17,60	28,53	24,97	27,61	25,86	19,98	21,60	20,13	20,52	24,16	25,81
Goud (in euro per 1 gram fijn)	9,15	9,93	9,91	10,03	10,14	10,07	10,88	10,47	11,15	11,01	11,20
Caio-lonen											
Particuliere bedrijven	2,3	3,3	4,7	4,9	4,9	4,9	5,1	5,0	5,0	5,2	4,2
Overheid	2,0	3,0	4,5	4,9	4,4	4,6	5,0	5,4	5,3	4,4	4,4
Gesubsidieerde sector	1,6	3,1	5,2	4,9	5,6	5,5	6,1	6,3	6,0	6,1	5,6
Stemming 1) (in %)											
Productenvertrouwen industrie	3,2	6,7	-1,8	-1,5	-2,5	-4,9	-1,4	-1,8	-1,6	-0,7	-2,0
Consumentenvertrouwen	10,2	24,7	-0,9	-0,5	-4,1	-9,3	-4,8	-1,4	-4,5	-8,5	-14,0
Economisch klimaat	8,4	24,8	-24,8	-25,0	-32,1	-40,7	-20,8	-18,5	-19,7	-24,3	-32,7
Koopbereidheid	11,4	24,6	15,0	15,8	14,5	11,6	5,9	10,0	5,6	2,0	-1,5
Arbeidsmarkt											
Aantal banen van werknemers (x 1 000)	6 669	7 293	7 473	7 475	7 505	7 512	-	-	-	-	-
Arbeidsvolume werknemers	-	2,7	2,3	2,5	2,1	1,9	-	-	-	-	-
Aantal vacatures (x 1000)	108	203	197	218	171	164	-	-	-	-	-
Geregistreerde werklozen 2) (x 1 000)	357	188	146	132	141	135	161	152	161	167	-
Aantal uren uitzendkrachten	10	-13	-	-10	-11	-	-	-	-	-	-
Uitgesproken faillissementen 3)	-6	13	27	32	31	19	27	39	13	29	-
Geld en krediet											
CBS-herbeleggingsindex 4)	31,6	-2,1	-19,2	3,5	-20,2	9,7	5,2	-1,0	-0,7	7,1	-3,4
Spaartegoeden	5,8	3,9	10,8	10,3	12,3	13,4	11,7	12,4	11,8	10,8	-
Verstrekt consumptief krediet	10,4	6,6	-8,7	-9,0	-6,7	-11,3	-8,4	-11,2	-4,5	-9,1	-
Rente (in %)											
Daggeldrente	3,2	4,1	4,4	4,8	4,3	3,6	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Rendement op staatsobligaties	5,3	5,3	4,8	5,0	4,8	4,5	4,9	4,7	4,9	5,1	5,1
Hypotheekrente	6,0	5,9	5,9	5,9	5,8	5,5	5,3	5,3	5,3	5,4	-
Eurozone 5)											
Bruto binnenlands product	-	3,4	1,5	1,6	1,4	0,6	-	-	-	-	-
Geharmoniseerde consumentenprijsindex	-	2,4	2,8	3,1	2,7	2,2	2,5	2,7	2,4	2,5	2,4
Consumentenvertrouwen 1)	-	1	-6	-2	-8	-10	-10	-11	-9	-9	-10
Productenvertrouwen industrie 1)	-	5	-7	-5	-10	-17	-13	-14	-14	-11	-11
Amerikaanse dollar (in euro)	-	1,08	1,12	1,15	1,12	1,12	1,14	1,13	1,15	1,14	1,13
Europese liquiditeitsmassa (M3)	-	6,3	8,3	6,4	6,7	8,0	5,3	5,7	5,1	5,0	-
Depositorente ECB (in %)	-	3,08	3,23	3,58	3,17	2,42	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25

1) Saldo van positieve en negatieve antwoorden in procenten van het totaal.

2) Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand.

3) Bedrijven en instellingen exclusief eenmanszaken.

4) Mutaties t.o.v. voorgaande periode.

5) Bron: Eurostat.

- = gegevens zijn (nog) niet beschikbaar.

Ontwikkeling Nederlandse industriële productie en export, en vertrouwensindices Duitsland en eurozone

Procentuele mutaties t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder, indexpunten

	2000	2001	2001					2002			
			aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april
Productie industrie (volume)	4,7	2,1	-2,5	-2,6	-6,5	-5,4	-6,4	-3,6	-3,9	-1,8	-
Export goederen (waarde)	22,9	4,1	-1,1	-4,7	-2,8	-7,9	-6,5	-6,9	-5,0	-5,8	-
Ifo-index industrie Duitsland (1991=100)	102,0	90,7	89,1	85,4	84,1	85,0	86,1	86,8	89,6	92,1	92,3
Ifo-index verwachtingen industrie Duitsland (1991=100)	106,3	93,3	92,0	87,9	86,8	89,5	92,6	94,7	99,9	104,9	105,6
Industrial confidence indicator eurozone 1)	5,3	-7,8	-10,0	-11,0	-16,0	-18,0	-17,0	-14,0	-14,0	-11,0	-11,0
Production: Future tendencies index eurozone 1)	17,3	2,7	2,0	-1,0	-8,0	-9,0	-7,0	-1,0	-2,0	4,0	-

1) Bron: Eurostat.

Productie industrie: daling vlak af

Het volume van de industriële productie ligt in maart 2,0% onder het niveau van een jaar eerder. Deze daling is kleiner dan in januari (-3,6%) en februari (-4,0%). Daarmee volgt de productie in de eerste drie maanden van 2002 het herstel van het producentenvertrouwen in de industrie. Het vertrouwen van industriële ondernemers is in de periode december-maart geleidelijk verbeterd. Na correctie voor seizoeninvloeden is de productie in februari en maart zelfs licht gestegen ten opzichte van de voorgaande maand. In het eerste kwartaal als geheel is de productie minder afgenomen dan in het vierde kwartaal van 2001. In het eerste kwartaal van 2002 is de productie het sterkst gedaald in de metaalindustrie. De productie ligt ruim 9% onder het niveau van een jaar eerder. De metaal neemt ongeveer eenderde van de totale industriële productie voor zijn rekening. Ook in de textiel-, kleding- en lederindustrie is de teruggang fors, met een ruim 5% lagere productie. In de papier- en grafische industrie en in de hout-, bouwmaterialen-, meubel- en overige industrie zijn de dalingen beperkter. Alleen in de aardolie-, chemische- en rubberindustrie ligt de productie in het eerste kwartaal duidelijk hoger dan een jaar eerder: 3,4%. Deze branche heeft een aandeel van circa 20% in de totale productie van de industrie.

Producentenvertrouwen: producenten industrie iets somberder

De stemmingsindicator van de Nederlandse ondernemers in de industrie is in april uitgekomen op -2,0. Dit is ruim één punt lager dan in maart. Na een dieptepunt in november 2001 nam het vertrouwen in de daaropvolgende vier maanden geleidelijk toe. In april valt het vertrouwen dus weer wat terug. Wel is de omvang van de werkvoorraad iets verbeterd. Voor de periode mei-juli verwachten de ondernemers in de industrie een licht aantrekkende bedrijvigheid. Over de orderontvangst en orderpositie waren de ondernemers in april iets minder tevreden dan in maart. Het oordeel over de voorraden gereed product is vrijwel ongewijzigd. Per saldo zeven procent van de ondernemers vindt deze nog te groot.

Consumptie: bescheiden groei

Het volume van de binnenlandse individuele consumptie is in het eerste kwartaal 1,5% groter dan een jaar eerder. De groei van de bestedingen aan voedings- en genotmiddelen is in dit kwartaal licht positief (0,3%). Het volume van de bestedingen aan voedings- en genotmiddelen neemt de laatste jaren maar weinig toe. Vorig jaar was het volume zelfs een fractie kleiner dan in het jaar 2000. De voor prijsverandering geschoonde uitgaven aan duurzame goederen liggen in het eerste kwartaal 1,5% hoger dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Deze ontwikkeling is geflatteerd door de stijging van bijna tien procent bij de aankoop van vervoermiddelen. Hier was het niveau begin vorig jaar relatief laag door anticipatie op de BTW-aankopen in de laatste maanden van 2000. Bij duurzame goederen als textiel, schoenen, woninginrichting en huishoudelijke artikelen is het volume in het eerste kwartaal van dit jaar juist kleiner dan een jaar eerder. Aan diensten werd in het eerste kwartaal 1,9% meer geconsumeerd. De volumegroei bij de diensten in het eerste kwartaal blijft daarmee achter bij de gemiddelde groei in 2001 (2,6%).

Consumentenvertrouwen: verder gedaald

Het consumentenvertrouwen is in mei opnieuw gedaald. De vertrouwensindex ligt drie punten lager dan in april, op -17. Dit is de vierde daling op rij. Het oordeel van de consument over de economische toestand – het ene onderdeel van de vertrouwensindicator – is in mei

ongeveer gelijk gebleven aan dat in april. Het is vooral de andere component van het vertrouwen die gedaald is: de koopbereidheid van consumenten. De lagere koopbereidheid hangt deels samen met het negatievere oordeel over het doen van grote aankopen. De consument vindt de tijd steeds minder gunstig voor het doen van grote aankopen, zoals televisies, koelkasten en computers. In mei vindt 14% van de ondervraagden de tijd gunstig en 35% de tijd ongunstig. Het saldo tussen optimisten en pessimisten bedraagt daarmee -21. Dit is de laagste waarde sinds 1985. Ten opzichte van een jaar geleden ligt het saldo 45 punten lager. Dit is de scherpste daling sinds het begin van deze reeks in 1972. Verder is de koopbereidheid lager doordat consumenten minder positief zijn over hun financiële positie. Het percentage consumenten dat vindt dat de prijzen de afgelopen twaalf maanden sterk zijn gestegen is verder toegenomen, tot 68%. Eind vorig jaar was dat nog 28%. Het percentage respondenten dat zegt aan het eind van de maand geld over te houden is in mei stabiel, nadat het de afgelopen maanden licht terugliep.

Consumentenprijzen: inflatie in april gelijk gebleven

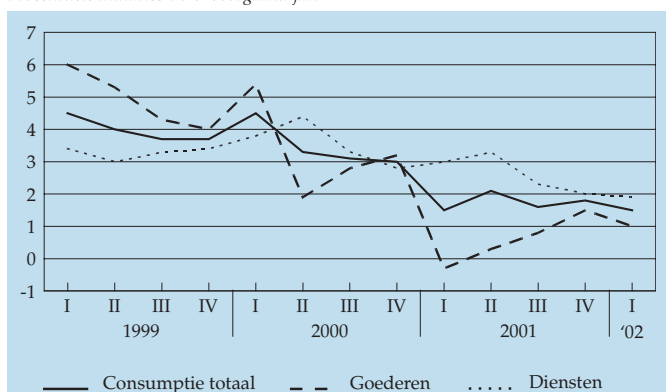
De inflatie in ons land is in april gelijk aan die in maart, namelijk 3,6%. In de eerste maanden van dit jaar was de inflatie nog telkens afgenomen. De bijdrage van voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken aan de inflatie is weer minder geworden. De prijsontwikkelingen van elektriciteit en alcoholhoudende dranken hadden echter een opwaartse invloed op het inflatiecijfer. Verse groenten zijn van maart op april verder in prijs gedaald en zijn nu zelfs iets goedkoper dan een jaar geleden. In februari van dit jaar lagen de prijzen van verse groenten nog 23% boven het prijsniveau van 2001. Ook de prijsontwikkeling van vlees had een verlagend effect op de inflatie. In maart lagen de gemiddelde vleesprijzen nog 3% hoger dan een jaar geleden. In april liggen deze weer gemiddeld op het niveau van april vorig jaar. Door een verandering van de accijnstarieven in april zijn alcoholvrije dranken goedkoper en alcoholhoudende duurder geworden. De prijzen van vooral bier zijn echter veel sterker gestegen dan op grond van de accijnsverhoging mocht worden verwacht. Alcoholhoudende dranken stegen in april bijna 5% in prijs en zijn nu gemiddeld bijna 6% duurder dan een jaar geleden. De elektriciteitstarieven bleven deze maand ongewijzigd, maar in april vorig jaar daalden deze tarieven fors.

Hypotheek: meer oversluitingen door daling rente

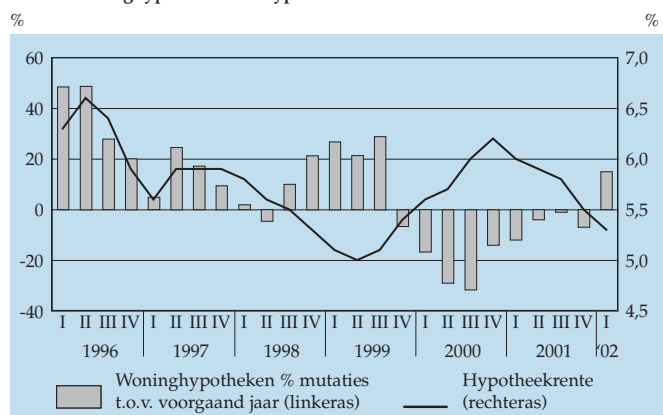
In het eerste kwartaal van dit jaar zijn 115 duizend woning hypotheek bij het Kadaster ingeschreven. Dit is 15% meer dan in het eerste kwartaal van 2001. Sinds het derde kwartaal van 1999 is dit de eerste keer dat er meer woning hypotheek zijn ingeschreven dan in hetzelfde kwartaal van het voorgaand jaar. Naast een stijging met 8% van het aantal hypotheek dat samenhangt met een woningtransactie is vooral het aantal oversluitingen sterk toegenomen. In het eerste kwartaal van dit jaar lag het aantal oversluitingen 23% hoger dan in het eerste kwartaal van vorig jaar. In 2001 daalde het aantal oversluitingen nog met gemiddeld 11%. Oversluitingen worden gestimuleerd door een lage hypotheekrente, een overwaarde op de woning en de hypotheekrenteaf trek. Een oorzaak voor de huidige sterke toename van oversluitingen is zeer waarschijnlijk de gedaalde hypotheekrente. De gemiddelde hypotheekrente op de nieuwe hypotheek kwam in het eerste kwartaal uit op 5,3%; dat is 0,7%-punt lager dan in dezelfde periode van 2001. De gemiddelde verkoopprijs van een woning was in het eerste kwartaal van vorig jaar nog 180 duizend euro. In het eerste kwartaal van dit jaar ligt dit bedrag op 195 duizend euro (+8%).

Werkelijke binnenlandse individuele consumptie (volume)

Procentuele mutaties t.o.v. voorgaand jaar

Aantal woning hypotheek en hypotheekrente

● **Volgt Nederlandse industrie Europees vertrouwen?**

Nederland is een open economie die relatief veel handel drijft met het buitenland. De export beslaat een groot deel van het bruto binnenlands product. Van de export gaat 63% naar eurolanden, waarvan bijna 26 procentpunt naar Duitsland. Tussen het vertrouwen in de Duitse industrie en de Nederlandse industriële productie blijkt in de afgelopen jaren een nauw verband te bestaan. Ook tussen het producentenvertrouwen in de eurozone en de Nederlandse export is zo'n samenhang waarneembaar.

Hiernaast is de industriële productie van Nederland uitgezet tegen de Geschäftsklima-index van het Institut für Wirtschaftsforschung (Ifo). Deze Ifo-index meet het vertrouwen van ondernemers in Duitsland. Hier is gekozen voor de index die het vertrouwen weergeeft van leidinggevendenden binnen alleen de industrie. Voor de industriële productie zijn volumemutaties genomen ten opzichte van dezelfde maand een jaar eerder, waarna het voortschrijdend driemaandgemiddelde is berekend. Het valt op dat in de periode van maart 1996 tot en met maart 2002 de industriële productie in grote mate dezelfde ontwikkeling toont als de Ifo-index (de correlatiecoëfficiënt is 0,85, over de subperiode januari 2000 tot en met maart 2002 zelfs 0,94). Omdat de reeks van de industriële productie vertraagd is door het nemen van het voortschrijdend gemiddelde, is de conclusie dat de Nederlandse industriële productie voorloopt op de Ifo-index. Een verklaring hiervoor kan zijn dat de Nederlandse industrie een belangrijke toeleverancier is voor de Duitse industrie. Dit geldt onder meer voor de metaalindustrie en basischemie.

De Ifo-index heeft een component die de *verwachtingen* van Duitse industriële ondernemers weergeeft. De samenhang met de industriële productie van Nederland is het hoogst bij de verwachtingen van twee maanden eerder (de correlatiecoëfficiënt bedraagt dan 0,85 en in de subperiode januari 2000–maart 2002 zelfs 0,95). De ontwikkeling van de verwachtingencomponent van de Ifo-index blijkt in het verleden dus een goede voorloper te zijn geweest voor de ontwikkeling in de industriële productie.

De Nederlandse export blijkt vooral met het producentenvertrouwen binnen de eurozone als geheel een sterk verband te hebben. Hierbij is de Industrial confidence indicator in beschouwing genomen. De exportcijfers betreffen goederen, geen diensten. De cijfers zijn waardenmutaties, waarvan het voortschrijdend driemaandgemiddelde is genomen.

Voor de eurozone is er ook een verwachtingenindicator voor de productiesector, samengesteld door Eurostat. Dit is de Future tendencies-index. De sterkste samenhang blijkt te bestaan tussen de Nederlandse exportgroei en deze Future tendencies-index van één maand eerder. Omdat het gaat om een voortschrijdend gemiddelde, is de Future tendencies-index dus geen voorloper zoals de verwachtingencomponent van de Ifo-index dat is.

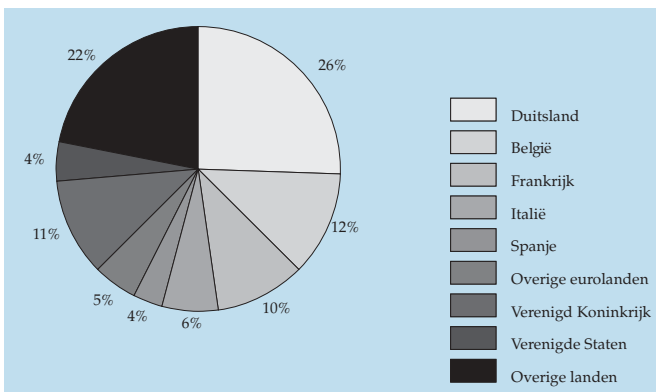
Bij de gemeten voorspelkracht van de vertrouwensindicatoren hoort wel de kanttekening dat deze indicatoren een *information lead* hebben. De Ifo-index is rond de 26e van dezelfde maand beschikbaar (voor de maand mei bijvoorbeeld 27 mei). De Industrial confidence indicator voor de eurozone is rond de 4e van de volgende maand beschikbaar. Het cijfer voor de industriële productie is rond de 9e van de tweede volgende maand beschikbaar, en dat voor de export rond de 22e van de tweede volgende maand (waarvoor overigens vanaf de komende juli-cijfers een versnelling gepland staat). De vertrouwensindicatoren geven tot op heden dus snel een eerste indicatie voor de uitkomsten voor de industriële productie en de export.

Voor de nabije toekomst wijst de verwachtingencomponent van de Ifo-index op een flink aantrekken van het volume van de industriële productie, de indicator van Future tendencies binnen de eurozone wijst op een aantrekken van de waarde van de Nederlandse export, die voorlopig minder krachtig zal zijn.

NB. Alle reeksen, behalve de exportcijfers, zijn seizoen gecorrigeerd.

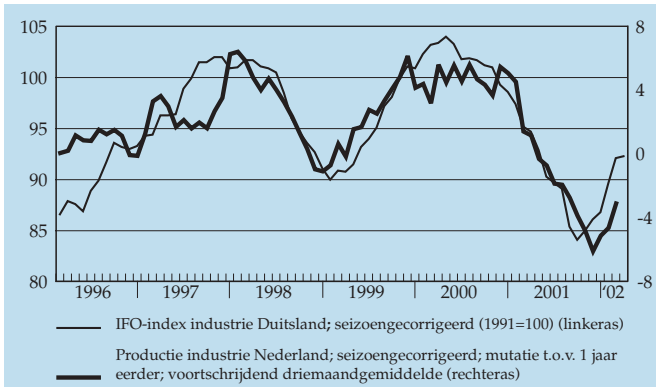
Nederlandse goederenuitvoer naar geografisch gebied, 2001

Aandeel in %

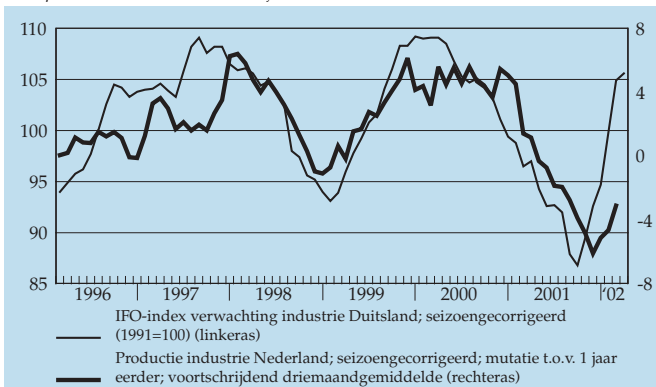
Nederlandse industriële productie en Ifo-index

Indexpunten, % mutaties t.o.v. een jaar eerder

Nederlandse industriële productie en verwachtingencomponent Ifo-index

Indexpunten, % mutaties t.o.v. een jaar eerder

Nederlandse goederenuitvoer en Future tendencies-index productie eurozone

Saldo positieve en negatieve antwoorden in %, % mutaties t.o.v. een jaar eerder

